

SINJSKA ALKA

Sinjska alka je 300godišnji viteški turnir koji se održava svake godine u Sinju, u Cetinskoj krajini, od 1715. godine. UNESCO ga je prepoznao 2010., kad je uvršten na Listu nematerijalne kulturne baštine. No, za mještane on ima još važniji značaj - simbol je slobode.

Alka je vezana za bitku kod Sinja, kad se 700 branitelja Sinja branilo od velike osmanske vojske 1715., dok se sam turnir vjerojatno održava od 1718. Prema legendi, pobijedili su vojsku uz pomoć Čudotovorne Gospe Sinjske. U čast ove pobjede, turnir se održava prve nedjelje u kolovozu svake godine. Ova UNESCO-va nematerijalna baština ima bogatu povijest.

Alka se održava prema pravilima usvojenima 1833. u statutu koji promiče poštenje i čast. Da bi postao Alkar, moraš biti častan, snažan i imati "oko sokolovo", ali moraš biti i rođen u Cetinskoj krajini.

Prije natjecanja, održava se procesija u centru grada Sinja. Sudionici su Alkari, njihov zapovjednik, alkarski vojvoda, alkarski momci i njihov zapovjednik. Procesiju okružuju mnogobrojni gledatelji i zatim slijedi festivalski uvod u natjecanje.

U turniru, Alkari (vitezovi) ciljaju u alku (riječ dolazi od turske riječi *halga*, što znači "prsten") da bi dobili bodove i pobijedili. Kad alkar cilja u alku drvenim kopljem u punom galopu, može ciljati u središnje polje (3 boda), dva niža polja (1 bod) ili gornje polje (2 boda). Svaki put kad Alkar pogodi središnje polje, publika čuje pucanj iz topa i limenu glazbu. Pobjednik je onaj Alkar koji skupi najviše bodova u 3 trka. U slučaju kad imaju izjednačeni broj bodova, igraju ponovo dok netko je pobijedi.

Sinjska alka je jedini viteški turnir u Hrvatskoj i Europi koji još uvijek postoji i koji se igra bez prekida već više od 300 godina. Ovaj viteški turnir je također jedini u posljednjih 300 godina koji uključuje lokalno stanovništvo, ne samo aristokrate - ne predstavlja isključivo viteško naslijeđe, nego i lokalni folklor i baštinu. Usko je vezan s vjerskim običajima, jer Alka se održava u čast Čudotovorne Gospe Sinjske. Sinjani su iznimno ponosni na njihovu povijest i običaje - velika je čast biti alkar i imati priliku sudjelovati u ovom turniru. Sam turnir se nije mnogo mijenjao od svojih početaka, čak nije mijenjao ni lokaciju, s 3 iznimke kad se održao o Splitu, Beogradu i Zagrebu zbog posebnih prilika. Nedavna proslava 300. godišnjice Alke je obilježena otvaranjem novog interaktivnog muzeja Alke i mnogim proslavama.

Prilagođeno s: <https://www.total-croatia-news.com/item/14306-exploring-croatia-s-intangible-unesco-heritage-sinjska-alka>